

| Chambre des Représentants   |                              | Kamer der Volksvertegenwoordigers  |                           |
|-----------------------------|------------------------------|------------------------------------|---------------------------|
| Session extraordinaire 1937 | N° 7                         |                                    | Buitengewone zitting 1937 |
|                             | SEANCE<br>du 19 octobre 1937 | VERGADERING<br>van 19 October 1937 |                           |

**PROPOSITION D'ENQUÊTE PARLEMENTAIRE**

sur le fonctionnement et les opérations de la Banque Nationale de Belgique.

**DEVELOPPEMENTS**

MESDAMES, MESSIEURS,

L'opinion est alarmée et indignée des incidents de la Banque Nationale sur lesquels vient d'être projetée une lumière encore trop faible.

Pendant des années, devant une Chambre qui demeurait volontairement ou inconsciemment indifférente, notre regretté Jacquemotte dénonça impitoyablement les abus manifestes auxquels se livraient les maîtres de la finance aux dépens du peuple travailleur. Et Jacquemotte adjurait la Chambre d'ordonner des enquêtes, de dresser des rapports, de les publier afin d'apporter quelque tranquillité au pays et de vider de toute substance la campagne démagogique des partis rexiste et nationaliste flamand.

Pour n'avoir pas écouté les avertissements mesurés de ce défenseur intègre des intérêts du peuple, le gouvernement a permis aux banquiers de maintenir la Banque Nationale sous leur pouvoir et il a fourni le poison dont d'aucuns usent avec audace et perfidie pour ruiner les assises de la démocratie.

Ces abus ne peuvent plus être étouffés. Il faut faire la lumière complète. C'est la condition de la défense des institutions démocratiques contre les assauts que leur livrent les organes du capital financier et des spéculateurs.

Il ne suffit pas de regretter que la Banque Nationale ait servi à nationaliser les pertes des banques privées et de la grande industrie.

Il ne suffit pas de gémir sur une situation qui permet aux représentants du gros capital de gérer la Banque Nationale de manière à mettre l'Etat à la merci de leurs intérêts privés et à lui imposer des conditions politiques conformes à leurs intérêts.

**VOORSTEL VAN PARLEMENTAIR ONDERZOEK**

over de werking en de handelingen van de Nationale Bank van België.

**TOELICHTING**

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De openbare denkwijze is ontsteld en verontwaardigd door de incidenten die zich in de Nationale Bank hebben voorgedaan en waarop thans een nog onvoldoende klaarheid is geworpen.

Jaren lang, ten overstaan van een opzettelijk of onbewust onverschillige Kamer, werd door onzen betreunden Jacquemotte onmeedoogend gewezen op de klaarblijkende misbruiken waaraan zich de meesters der finantie overleverden ten koste van het arbeidende volk. En Jacquemotte bezwoer de Kamer onderzoeken te bevelen, verslagen op te stellen, en deze te laten verschijnen, ten einde aan het land eenige kalmte te bezorgen en alle stof te ontnemen aan de demagogische campagne van wege de rexistische en Vlaamsche-nationalistische partijen.

Daar zij de gematigde waarschuwingen van dien rechtschappen verdediger van de belangen van het volk over het hoofd heeft gezien, heeft de Regeering aan de bankiers toegelaten de Nationale Bank in hun macht te houden en heeft zij het gift geleverd, dat sommigen op vermetele en snoode wijze aanwenden om de grondvesten der democratie ten onder te brengen.

Die misbruiken kunnen niet meer worden versmacht. Volledige klaarheid dient er geschapen. Zulks is noodig voor de verdediging van onze democratische instellingen tegen de aanvallen die hun worden geleverd door de organen van het financieel kapitalisme en van de speculanten.

Het volstaat niet te betreuren dat de Nationale Bank heeft gediend om de verliezen van de private banken en van de grootnijverheid op den rug van de gemeenschap te schuiven.

Het volstaat niet te klagen over een toestand waardoor het de vertegenwoordigers van het groot kapitaal mogelijk is de Nationale Bank te beheeren, derwijze den Staat heelemaal aan hun willekeur over te laten en aan deze de politieke voorwaarden op te leggen die overeenstemmen met hun belangen.

Il faut vider l'abcès. Une enquête profonde doit être menée avec célérité par des mandataires du peuple représentant toutes les nuances de l'opinion publique.

Seule une enquête menée par des personnes indépendantes, du moins certaines d'entre elles, des milieux dirigeants de la Banque Nationale pourrait encore donner confiance à l'opinion publique. C'est pourquoi nous avons l'honneur de formuler la proposition suivante.

De wond dient volkomen gezuiverd. Een diepgaand onderzoek dient met spoed geleid door volksmandatarissen die alle schakeeringen van de openbare opinie vertegenwoordigen.

Slechts een onderzoek geleid door personen waarvan ten minste sommigen onafhankelijk staan tegenover de leidende middens van de Nationale Bank, zou nog vertrouwen kunnen schenken aan de openbare meening. Daarom hebben wij de eer, volgend voorstel neer te leggen :

## X. RELECOM.

### PROPOSITION D'ENQUÊTE PARLEMENTAIRE

#### ARTICLE PREMIER.

Il est institué une Commission chargée d'enquêter sur le fonctionnement et les opérations de la Banque Nationale de Belgique et de faire rapport sur l'activité, tant de ses mandataires que du Commissaire du Gouvernement en recherchant la part de responsabilité éventuelle de chacun d'eux dans les opérations irrégulières, ce en vue de l'application ultérieure de sanctions pénales et civiles.

#### ART. 2.

Cette Commission aura le droit de faire toutes vérifications utiles à l'exécution de sa mission, notamment de vérifier, contrôler les livres, pièces et documents généralement quelconques de la Banque Nationale ainsi que de tous organismes privés ou officiels ayant traité des opérations avec la Banque Nationale de Belgique.

#### ART. 3.

La Commission d'enquête sera composée de quinze membres du Parlement désignés par le Bureau de la Chambre.

#### ART. 4.

Elle aura les pouvoirs établis par la loi du 3 Mai 1880 sur les enquêtes parlementaires.

### VOORSTEL VAN PARLEMENTAIR ONDERZOEK

#### EERSTE ARTIKEL.

Er wordt een Commissie ingesteld belast met een onderzoek nopens de werking en de handelingen van de Nationale Bank van België en verslag uit te brengen over de werkzaamheid, zoowel van hare lasthebbers als van den Regeeringscommissaris, door het aandeel van eenieders eventueele verantwoordelijkheid op te sporen in de onregelmatige handelingen, dit met het oog op de latere toepassing van strafrechtelijke en burgerrechtelijke sancties.

#### ART. 2.

Die Commissie heeft het recht alle voor de uitoefening van hare zending dienstige onderzoeken te doen, inzonderheid, al om 't even welke boeken, stukken en bescheiden van de Nationale Bank, alsmede van alle private of officieele inrichtingen die met de Nationale Bank van België handelingen hebben bewerkt, te onderzoeken en na te gaan.

#### ART. 3.

De Commissie van onderzoek bestaat uit vijftien parlementsleden die door het Bureau der Kamer worden benoemd.

#### ART. 4.

Zij bezit de machten bepaald bij de wet van 3 Mei 1880 op het Parlementair Onderzoek.

## ART. 5.

Elle pourra procéder à l'audition de témoins, pour autant que cinq de ses membres soient présents. Elle pourra s'adjoindre un ou plusieurs secrétaires, pris en dehors de son sein.

## ART. 6.

Une somme de 200.000 francs est inscrite au budget de la Chambre des Représentants pour couvrir les frais de l'enquête.

## ART. 7.

Les opérations d'enquête ne seront pas suspendues par la clôture de la session ou l'ajournement de la Chambre.

## ART. 8.

La Commission fera rapport à la Chambre, dans le délai de trois mois à dater de sa constitution. Tous les membres de la Chambre auront le droit d'assister à ses séances.

## ART. 9.

Le rapport de la Commission ainsi que tous les documents sur lesquels il sera fondé seront rendus publics par une publication intégrale dans le *Moniteur Belge*.

## ART. 5.

Zij kan tot het verhoor van getuigen overgaan zoodra vijf van haar leden aanwezig zijn. Zij mag zich een of meer secretarissen, buiten haar midden gekozen, toevoegen.

## ART. 6.

Op de Begrooting van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, wordt een som van 200,000 frank uitgetrokken om de kosten van het onderzoek te dekken.

## ART. 7.

De handelingen van het onderzoek zullen door de sluiting van het zittingsjaar of de verdaging van de Kamer niet geschorst worden.

## ART. 8.

Binnen den termijn van drie maanden, te rekenen van hare aanstelling, brengt de Commissie aan de Kamer verslag uit. Al de leden van de Kamer hebben het recht hare vergaderingen bij te wonen.

## ART. 9.

Het verslag van de Commissie, alsmede al de bescheiden waarop het zal gegrond zijn, worden door een onverkorte publicatie in den « *Moniteur belge* » bekend gemaakt.

X. RELECOM,  
H. GLINEUR,  
J. LAHAUT.